

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра таксації лісу та лісового менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ
лісового і садово-паркового господарства

Василишин Р. Д.
05 2023 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри таксації лісу та лісового менеджменту
Протокол № 11 від 10.05.2023 р.
Т. в. о. завідувача кафедри

 Миронюк В. В.

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Лісове господарство»
Гарант ОП
Бала О. П.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління лісгосподарським виробництвом»**

Спеціальність 205 «Лісове господарство»

Освітня програма «Лісове господарство»

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Розробник: Блищик В. І., доцент кафедри таксації лісу та лісового менеджменту, к. с.-г. н., доц.

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Управління лісогосподарським виробництвом

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	205 Лісове господарство	
Освітня програма	Лісове господарство	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	15 год.	8 год.
Самостійна робота	105 год.	134 год.
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Лісове господарство як складний комплекс, де функціонують в тісній взаємодії соціально-економічні та екологічні системи, потребує відповідного кваліфікованого управління. На всіх рівнях ієрархії галузі лісового господарства ключові ланки управління обіймають спеціалісти саме з кваліфікацією «Магістр лісового господарства». Тому навчальна дисципліна «Управління лісогосподарським виробництвом» є прикладною, базується на економічних, лісівничих, технологічних дисциплінах і є однією із завершальних у формуванні системи знань за освітнього ступеня «Магістр».

Мета навчальної дисципліни полягає у наданні магістрантам системи знань з управління лісогосподарським виробництвом, які необхідні їм для успішного

здійснення професійної діяльності на первинних посадах випускників магістратури за спеціальністю «Лісове господарство».

Завданням курсу є допомогти магістрантам опанувати теоретичними основами та практичними навиками самостійної управлінської діяльності, а також зорієнтувати їх на самостійне поновлення знань з управління.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі лісового та мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК): 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК): 4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти.

Програмні результати навчання (ПРН):

1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.

3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

4. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

5. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.

8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології. Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач лісового та мисливського господарства.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми навчання.

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи управління та його особливості в лісовому господарстві

Тема лекційного заняття 1. Вступ. Предмет та завдання курсу

Поняття системи та системного підходу. Сутність управління як функції систем, зокрема організацій. Управління як наука. Предмет і методи науки управління. Основні поняття та категорії управління. Теорія і мистецтво управління. Розвиток управління виробництвом як науки. Основні управлінські наукові школи і підходи двадцятого століття, які значимо вплинули на розвиток теорії управління виробництвом. Особливості управління лісогосподарським виробництвом.

Зміст курсу, його роль та зв'язок з лісівничими, технологічними, економічними дисциплінами в контексті діючого навчального плану підготовки інженерів лісового господарства. Порядок вивчення курсу.

Тема лекційного заняття 2. Цілі та функції управління виробництвом

Місія галузі лісового господарства та держлісгоспів як її базових підприємств. Ціль, її значення в управлінні виробництвом. Поняття, значення і класифікація функцій управління. Загальні і конкретні функції управління. Склад і короткий зміст функцій управління в підприємствах лісового господарства. Функції державного управління лісами. Зміст функцій управління на різних рівнях системи управління. Централізація і децентралізація функцій управління.

Тема лекційного заняття 3. Структура управління лісовим господарством

Лісове господарство як галузь в системі економіки України. Загальна схема структури управління лісовим господарством держави. Розміщення лісогосподарського виробництва. Підприємство як основна ланка системи управління лісовим господарством. Види лісових підприємств. Поняття і сутність структури управління, її залежність від місії, цілей, складу і структури виробництвом підприємств. Типи структур управління. Виробничі структури базових підприємств галузі лісового господарства та структури управління в них. Шляхи вдосконалення структури управління лісогосподарським виробництвом.

Тема лекційного заняття 4. Методи управління

Поняття і роль методів управління. Система методів управління, комплексний характер їх використання. Економічні методи управління: планування, фінансування,

ціноутворення, матеріальне стимулювання, кредитування, оподаткування, комерційний розрахунок. Особливості економічного механізму управління виробництвом в держлісгоспах на сучасному етапі, існуючі проблеми, можливі шляхи їх вирішення. Адміністративні (організаційно-розпорядчі) методи управління, їх характеристика. Соціально-психологічні методи управління. Соціально-психологічна структура трудового колективу. Міжособистісні стосунки. Формальні і неформальні групи. Лідерство. Психологія організаторської діяльності керівника, його стиль управління. Правове регулювання управління.

Змістовний модуль 2. Кадрове, інформаційне та науково-технічне забезпечення лісгосподарського виробництва

Тема лекційного заняття 5. Кадри в системі управління

Роль і значення кадрів в системі управління лісовим господарством. Категорії управлінських кадрів. Роль керівника в системі управління. Вимоги до системи якостей керівника. Підбір і розстановка кадрів. Вимоги до спеціалістів лісового господарства. Методи оцінки особистих і ділових якостей працівників. Професійна підготовка, підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів. Організація праці керівника. Організація проведення службових нарад, засідань, зборів.

Тема лекційного заняття 6. Інформаційне забезпечення управління

Суть інформації, її роль в управлінні виробництвом. Комунікації в системі управління. Комунікації між підприємством і зовнішнім середовищем. Внутрішні комунікації. Вимоги до інформаційного забезпечення управління. Комунікаційний процес, його основні елементи. Міжособистісні комунікації. Документація і її роль у системі управління. Організація діловодства в держлісгоспах. Роль комп'ютерних технологій в збиранні, зберіганні, обробці, систематизації і користуванні інформацією, необхідної для ефективного управління. Поняття про автоматизовані системи управління.

Тема лекційного заняття 7. Підготовка, прийняття та реалізація управлінських рішень

Природа прийняття рішень. Поняття управлінського рішення, його місце та роль в процесі управління виробництвом. Класифікація управлінських рішень. Порядок і методи підготовки та прийняття управлінських рішень. Організація та контроль виконання управлінських рішень. Роль і місце диспетчерської служби в оперативному управлінні виробництвом.

Всього 30 год.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи управління та його особливості в лісовому господарстві														
Тема 1. Структура управління лісовим господарством	1-2	20	4		4		12	20	1		1			18
Тема 2. Зміст дисципліни та особливості управління ЛГВ	3-4	19	3				16	19	1		1			17
Тема 3. Цілі та функції управління виробництвом	5-6	18	4		2		12	18	1		1			16
Тема 4. Методи управління	7-8	18	4		2		12	18	1		1			16
Разом за змістовним модулем 1		75	15		8		52	75	4		4			67
Змістовний модуль 2. Кадрове, інформаційне та науково-технічне забезпечення управління лісгосподарським виробництвом														
Тема 5. Кадри в системі управління	9-10	26	5		3		18	26	2		1			23
Тема 6. Інформаційне забезпечення управління	11-12	25	5		2		18	25	1		1			23
Тема 7. Підготовка, прийняття та реалізація управлінських рішень	13-15	24	5		2		17	24	1		2			21
Разом за змістовним модулем 2		75	15		7		53	75	4		4			67
Усього годин		150	30		15		105	150	8		8			134

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення виробничої структури та розробка оптимальної структури управління базового підприємства галузі лісового господарства	4
2	Аналіз кваліфікаційних характеристик працівників підприємств галузі ЛГ України, та самооцінка власної готовності до роботи на посадах	2
3	Розробка посадових інструкцій для первинних посад, на які заступають випускники спеціальності «Лісове господарство» з ОС «Магістр»	2
4	Оцінка ділових якостей персоналу, атестація працівників в підприємствах галузі ЛГ України та її юридичні наслідки	3
5	Документаційне забезпечення управління та ознайомлення з техніко-економічними документами, які використовуються в управлінні ЛГ виробництвом	2
6	Порядок підготовки, прийняття та оформлення проектів управлінських рішень	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Реформування управління лісової галузі України: виклики, загрози, перспективи	28
2	Осмислення сутності й значення світоглядної компетентності лісівників у забезпеченні ними збалансованого природокористування	24
3	Ознайомлення з типологією особистостей людини, визначення власного типу особистості та своїх схильностей до управлінської діяльності	26
4	Управлінська діяльність лісничого: виробнича ситуація і основні етапи її розв'язання	27

6. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Поняття системи та системного підходу.
2. Параметри системи.
3. Визначальні ознаки системи.
4. Класифікація систем.
5. Ієрархія систем.
6. Різновиди систем, з якими найбільше має справу фахівець у галузі лісового господарства.
7. Сутність і значення системного підходу в управлінській діяльності.

8. Сутність управління.
9. Поняття об'єкта та суб'єкта управління. Взаємодія між ними.
10. Прямий та зворотний зв'язок в управлінні.
11. Блок-схема процесу управління.
12. Об'єктивна необхідність виділення управління в самостійну функцію людської діяльності.
13. Управління як наука та самостійна дисципліна.
14. Предмет управління.
15. Основні складові теорії управління.
16. Теорія та мистецтво управління. Їхнє значення у формуванні керівника.
17. Розвиток або еволюція теорії управління.
18. Назвати найбільш відомі наукові школи та підходи, які сприяли становленню та розвитку теорії управління в ХХ столітті.
19. Сутність школи наукового менеджменту.
20. Сутність класичної або адміністративної школи.
21. Сутність школи людських відносин і наук про поведінку людини.
22. Сутність кількісного підходу.
23. Сутність системного підходу.
24. Сутність ситуаційного підходу.
25. Особливості управління лісогосподарським виробництвом.
26. Відмінності лісогосподарського виробництва, які значуще впливають та визначають специфіку управління ним у порівнянні зі звичайними виробництвами.
27. Блок-схема управління лісогосподарським виробництвом.
28. Місія галузі лісового господарства та її базових підприємств: лісових господарств, лісомисливських господарств, мисливських господарств.
29. Ціль та її значення в управлінні виробництвом.
30. Поняття дерева цілей.
31. Поняття функцій управління та їхня класифікація.
32. Загальні або основні функції управління.
33. Сутність функції планування.
34. Сутність функції організації.
35. Сутність функції координації або регулювання.
36. Сутність функції мотивації або стимулювання.
37. Сутність функцій контролю, обліку, аналізу.
38. Конкретні функції управління.
39. Зміст функцій майстра лісу.
40. Зміст функцій помічника лісничого.
41. Зміст функцій лісничого.
42. Зміст функцій спеціалістів відділу лісового господарства.
43. Зміст функцій головного лісничого.
44. Зміст функцій директора лісгоспу.
45. Функції державного управління лісами.
46. Зміст функцій управління на різних рівнях системи управління.
47. Централізація й децентралізація функцій управління.

48. Чому лісове господарство виділено у самостійну галузь?
49. Сутність місії галузі лісового господарства.
50. В чому полягають концептуальні проблеми галузі лісового господарства України на сучасному етапі її історичного та суспільного розвитку?
51. Загальна схема структури управління галуззю лісового господарства України.
52. Чому підприємство вважається основною ланкою системи управління лісовим господарством?
53. Види підприємств галузі лісового господарства України.
54. Поняття складу виробництва та виробничої структури підприємства. Їх залежність від місії підприємства.
55. Охарактеризувати склад виробництва ДП «Лісове господарство».
56. Назвати виробничі підрозділи ДП «Лісове господарство».
57. Який основний виробничий підрозділ мисливського господарства?
58. Що таке структура управління?
59. Поняття лінійної та функціональної ланки управління.
60. Назвати лінійних керівників у держлісгоспі.
61. Назвати функціональних керівників у держлісгоспі.
62. Типи структур управління.
63. Пояснити сутність та відобразити схематично лінійний тип структури управління.
64. Пояснити сутність та відобразити схематично лінійно-штабний тип структури управління.
65. Пояснити сутність та відобразити схематично лінійно-функціональний тип структури управління.
66. Пояснити сутність та відобразити схематично матричний тип структури управління.
67. Чим зумовлюється наявність лінійних ланок управління на підприємстві?
68. В яких відносинах управління головний лісничий і головний інженер лісгоспу знаходяться в статусі лінійних керівників?
69. Пояснити взаємозалежність між структурою управління, виробничою структурою, складом виробництва та місією підприємства.
70. Поняття, призначення і роль методів управління.
71. Класифікація методів управління.
72. Система методів управління, комплексний характер їх використання.
73. Адміністративні методи управління.
74. Регламентуючі методи управління.
75. Розпорядчі методи управління.
76. Дисциплінарні методи управління.
77. Економічні методи управління.
78. Особливості економічного механізму управління в держлісгоспах.
79. Сутність і роль економічних методів управління в лісгоспах.
80. Сутність економічного планування.
81. Сутність фінансування.
82. Сутність ціноутворення.

83. Сутність матеріального стимулювання.
84. Сутність кредитування.
85. Сутність оподаткування.
86. Сутність комерційного розрахунку.
87. Соціально-психологічні методи управління.
88. Соціально-психологічна структура трудового колективу.
89. Морально-психологічний клімат трудового колективу.
90. Міжособові взаємини і стосунки у трудовому колективі.
91. Формальні та неформальні групи. Їх роль у структуруванні колективу підприємства.
92. Лідерство та його роль у структуруванні колективу.
93. Соціальні аспекти управління та їх специфіка у лісгоспах.
94. Психологія організаторської діяльності керівника, його стиль управління.
95. Правове регулювання та забезпечення управління.
96. Роль і значення кадрів в системі управління лісовим господарством.
97. Категорії управлінських кадрів.
98. Роль керівника в системі управління.
99. Вимоги до системи якостей керівника.
100. Вимоги до фахівців лісового господарства.
101. Методи оцінки особистих і ділових якостей працівників.
102. Назвати заклади освіти, у яких здійснюється підготовка фахівців для галузі лісового господарства ОКР «Магістр».
103. Назвати заклади освіти, у яких здійснюється підготовка фахівців для галузі лісового господарства ОКР «Бакалавр».
104. Назвати заклади освіти, у яких здійснюється підготовка фахівців для галузі лісового господарства ОКР «Молодший спеціаліст».
105. Професійна підготовка, підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів для галузі лісового господарства.
106. Організація праці персоналу.
107. Атестація працівників. Основні положення, порядок і правові наслідки атестації.
108. Мета, наслідки оцінки якостей працівника.
109. Назвати основні методи оцінки якостей працівника.
110. Сутність закритої кадрової політики.
111. Сутність відкритої кадрової політики.
112. Суть інформації та її роль в управлінні виробництвом.
113. Поняття і сутність діалогу.
114. Роль діалогу в актуалізації мислення людини.
115. Спілкування. Його сутність та основні аспекти.
116. Комунікації в системах управління.
117. Комунікації між підприємством і зовнішнім середовищем.
118. Фактори прямого та опосередкованого впливу на підприємство (організацію).
119. Внутрішні комунікації.
120. Комунікаційний процес та його основні елементи.

121. Вимоги до інформаційного забезпечення управління.
122. Найбільш типові бар'єри у здійсненні ефективних комунікацій.
123. Організація діловодства в держлігоспах.
124. Роль інформаційних технологій у забезпеченні управління.
125. Природа прийняття рішень.
126. Сутність управлінського рішення, його місце, роль та значення в процесі управління виробництвом.
127. У чому полягає сутнісна різниця між обмеженням та рішенням?
128. Порядок підготовки та прийняття управлінських рішень.
129. Управлінський цикл та його основні етапи.
130. Сутність отримання, обробки, структурування й систематизації інформації про виробничу ситуацію, виявлення проблеми.
131. Сутність аналізу ситуації та постановки задачі щодо вирішення проблеми.
132. Сутність генерування можливих варіантів рішень поставленої задачі.
133. Сутність формування критеріїв вибору оптимального варіанту рішення.
134. Сутність прийняття управлінського рішення – вибір оптимального варіанту.
135. Сутність доведення управлінського рішення до виконавців та організаційне забезпечення його виконання.
136. Сутність контролю за виконанням управлінського рішення, обліку та оцінки фактичних параметрів, порівняння їх із заданими параметрами, аналізу відхилень та їхніх причин.
137. Сутність корегування, стимулювання (мотивації) виконання, приведення у відповідність фактичних параметрів заданим, забезпечення ефективної реалізації управлінського рішення.
138. Аналіз виконаного рішення та накопичення управлінського досвіду.
139. Класифікація управлінських рішень.
140. Вимоги до управлінських рішень.

Тести

Питання 1. Що розуміється під поняттям „система”?	
1	деяке ціле, складене з окремих частин
2	певна цілісність, що складається з окремих елементів, які мають між собою взаємозв'язки і створюють своєю сукупністю нову властивість, яка не є простою сукупністю властивостей цих елементів
3	сукупність елементів, що утворюють певну цілісність

Питання 2. Ієрархія системи – це:	
1	сукупність систем різної природи
2	сукупність систем однакової природи
3	поділ системи на окремі системи
4	розташування від більшої до меншої систем, що входять в одну систему
5	ранжування різних систем

Питання 3. Підсистема – це:	
1	система, яка є складовою іншої системи
2	елемент окремої системи
3	певна цілісність, яка не є системою
4	менша складова частина системи

	Питання 4. Що це: „Вхід, процесор, вихід, зворотній зв’язок”?
1	ознаки системи
2	ієрархія системи
3	параметри системи
4	елементи системи

	Питання 5. Управління – це:
1	вплив на об’єкт управління для збереження його попереднього стану або переведення в інший стан у відповідності з метою управління
2	досягнення мети з допомогою інших людей
3	виконання управлінського рішення
4	усі попередні відповіді вірні
5	правильна відповідь відсутня
6	вірні відповіді 1, 2
7	вірні відповіді 1, 3

	Питання 6. В управлінні прямим зв’язком вважається, коли:
1	директор лісгоспу вимагає інформацію від лісничого
2	лісничий передає інформацію директору
3	майстер лісу уточнює у лісничого отримане від нього завдання

	Питання 7. В управлінні зворотнім зв’язком вважається, коли:
1	директор лісгоспу вимагає інформацію від лісничого
2	лісничий передає інформацію директору
3	майстер лісу уточнює у лісничого отримане від нього завдання
4	вірні відповіді 2, 3
5	вірні відповіді 1, 3
6	правильна відповідь відсутня

	Питання 8. Об’єкт управління – це:
1	той, хто управляє
2	той, ким управляють
3	той, хто підпорядкований
4	лісничий у відносинах з майстром лісу
5	лісничий у відносинах з начальником автопарку підприємства
6	головний лісничий у відносинах з головним інженером
7	начальник автопарку у відносинах з головним інженером
8	вірні відповіді: 3, 5, 7
9	вірні відповіді: 1, 2, 7
10	вірні відповіді: 3, 2, 7
11	вірні відповіді: 1,4

	Питання 9. Суб’єкт управління – це:
1	той, хто управляє
2	той, ким управляють
3	той, хто підпорядкований
4	лісничий у відносинах з майстром лісу
5	лісничий у відносинах з начальником автопарку підприємства
6	головний лісничий у відносинах з головним інженером
7	начальник автопарку у відносинах з головним інженером
8	вірні відповіді: 3, 5, 7
9	вірні відповіді: 1,4
10	вірні відповіді: 3, 2, 7

	Питання 10. Предмет дисципліни управління – це:
1	те, що вивчає управління
2	відносини управління
3	взаємодія та взаємозв’язки між суб’єктом та об’єктом управління
4	усі попередні відповіді вірні
5	правильна відповідь відсутня

7. Методи навчання

У процесі викладання дисципліни «Управління лісогосподарським виробництвом» використовуються такі методи:

1) методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності, зокрема: бесіда, лекція; ілюстрація; лабораторні роботи, реферати; самостійна робота студентів;

2) методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії, аналіз виробничих і життєвих ситуацій, постановка проблемних ситуацій, моральні заохочення тощо;

3) методи контролю та корекції навчально-пізнавальної діяльності студентів: самооцінка студента та оцінка викладача виконаних поточних контрольних робіт, рецензування індивідуальних лабораторних робіт та реферату;

4) бінарні, інтегровані (універсальні) методи навчання.

8. Форми контролю

Основними формами організації контролю в процесі вивчення студентами дисципліни «Управління лісогосподарським виробництвом» є індивідуальна, групова та фронтальна перевірка знань, вмінь та навичок студентів (усна та письмова).

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 03.03.2021 р. протокол № 7)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

10. Навчально-методичне забезпечення

1. Рибак В.О., Рябченко В.І. Управління лісогосподарським виробництвом. Навчальний посібник. К.: Фітосоціоцентр, 2014. 470 с.
2. Барбак Т.О., Марчук Ю.М., Ірклієнко С.П., Іванченко В.В., Никитюк П.А. Довідник працівника, відповідального за кадрову роботу на підприємствах лісового господарства України; «Укрцентркадриліс», Боярка, 2008. 199 с.
3. Кваліфікаційний довідник працівників лісового господарства України.

11. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Завадський Й.С. Менеджмент. Т.1. Видання друге. К.: Україно-фінський інститут менеджменту й бізнесу, 1998. 542 с.
2. Бесєдін М.О., Нагаєв В.М. Основи менеджменту: оцінно-ситуаційний підхід (модульний варіант): Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 496 с.
3. Діденко А.Н. Сучасне діловодство: навч. посібник. 5-те вид. К.: Либідь, 2006. 384 с.
4. Лісовий Кодекс України (Затверджено постановою Верховної Ради України № 3853-12 від 21.01.94 р. із останніми змінами від 08.04.2012 р.). Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.
5. Платонов С.В., Третьяк В.И., Черкасов В.В. Искусство управленческой деятельности. К.: ООО «Издательство Либра», 1996. 416 с.
6. Пушкар Р.М., Тарнавська Н.П. Менеджмент: теорія та практика. Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Тернопіль: Карт-бланш, 2003. 490 с.
7. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: Підручник. К.: Академвидав, 2003. 608 с.

Допоміжна

1. Глушник С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери: навч. посібник для вищ. та серед. спец. навч. закладів. К.: А.С.К., 1998. 174 с.
2. Виноградський М.Д., Беляєва С.В., Виноградська А.М., Шканова О.М. Управління персоналом: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 504 с.
3. Кредісов А.І., Панченко Є.Г., Кредісов В.А. Менеджмент для керівників. К.: «Знання», КОО, 1999. 556 с.
4. Лукашевич Н.П. Самоменеджмент. Теория и практика. Учебник. К.: Ника-Центр, 2007. 344 с.
5. Туленков М.В. Концептуальні засади організації сучасного менеджменту: Монографія. Київ-Ніжин: ТОВ "Видавництво "Аспект-Поліграф", 2006. 312 с.

Інформаційні ресурси

З метою вивчення дисципліни «Управління лісогосподарським виробництвом» можуть використовуватись документи в інформаційних системах (бібліотеках,

архівах, фондах тощо), зокрема:

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державного агентства лісових ресурсів України. Режим доступу: <https://forest.gov.ua/>
3. Програма «Правозастосування й управління в лісовому секторі країн східного регіону дії європейського інструменту сусідства та партнерства». Режим доступу: <http://www.fleg.org.ua/>
5. Удосконалення організаційно-правового забезпечення державного контролю в лісовому господарстві. Режим доступу: http://www.enpi-fleg.org/site/assets/files/2119/report_storchous_improving_organizational_and_legal_aspects_state_control.pdf
6. Загальна оцінка стану управління лісами в Україні. Режим доступу: http://www.enpi-fleg.org/site/assets/files/2122/report_storozhuk_forest_governance_assessment.pdf
7. Публічні звіти Держлісагентства. Режим доступу: <https://forest.gov.ua/agentstvo/komunikaciyi-z-gromadskistyuu/publichni-zviti-derzhlisagentstva>